

[Poul Hansen (Grenaa).]

er der jo naturligvis som alle andre steder folk af både god og dårlig kvalitet, om jeg så må sige. Vi har her i landet for det første manden med kvalitetsvarer, d. v. s. den gode håndværker, som vi har grund til at være stolte af, og som på grund af sit arbejde har skaffet Danmark både et navn og en eksport, men som i det store og hele egentlig kun arbejder for 5 eller 10 pct. af befolkningen, fordi hans produkter i reglen er for dyre. Dernæst har vi en række firmaer, private såvel som kooperative, der fremstiller udmærkede seriemøbler af høj kvalitet, som unge mennesker kan købe og betale, og som, hvad hensigtsmæssighed og pris angår, svarer til, hvad folk kan magte. Ingen af disse er indstillet på afbetalings-systemer i væsentlig grad, og derfor er det vistnok ikke overdrevet at sige, at såsnart det gælder bosætning, såsnart det gælder møbler, træder manden, som man kunne karakterisere som socialt ubegavet, ind som en meget væsentlig faktor. Den møbelhandler, der sælger dårlige møbler med strålende udseende på afbetaling med meget lille udbetaling, har i reglen ikke så forfærdelig megen faglig indsigt. Han har den egenskab, at han ønsker at sælge bosætningsgenstande med den størst mulige fortjeneste, men uden egentlig ellers at have kvalificeret sig særlig til denne opgave, og uden at besidde muligheder for at være en virkelig forstandig og ordentlig rådgiver for den ungdom, som henvender sig til ham.

Denne mand, som altså meget ofte slet ikke er fagmand, idet han ikke kender noget til kvalitet, hensigtsmæssighed, smag og alt det, der egentlig spiller en rolle ved et hjemms indretning, opnår meget ofte i kraft af, at han sælger det hele på afbetaling med en uhyre ringe udbetaling, en magt over de unge og en magt til at diktere, hvad de skal købe, som han slet ikke har kvalifikationer til at besidde. Det er i reglen her en meget trænet sælger, som står overfor meget uerfarne købere, og under alle omstændigheder kan man sikkert sige, at hele afbetalingshandelen netop på dette område har udviklet sig i meget uheldig retning, sådan at navnlig de mange dygtige og velkvalificerede folk, vi har på dette område, egentlig helt er ude af spillet, når det gælder om at møblere flertallet af de unges hjem, fordi de ikke er indstillet på afbetalingssalg, og navnlig ikke på de såkaldt „gunstige afbetalingsvilkår“, som er kendt fra deres konkurrenters forretninger.

Det, loven skulle tilsigte, skulle bl. a.

være at give den, der fremstiller gode og hensigtsmæssige ting til en rimelig pris, en chance for at være med, fordi han nu kan modtage kontant betaling, som de unge er i besiddelse af, og fordi han ikke længere skal være långiver, samtidig med at han er sælger af varen, to ting som i og for sig ikke burde have noget som helst med hinanden at gøre. Det er for så vidt trist, at vor møbelindustri, som er ved at være verdensberømt, intet hjemmemarked har af betydning, simpelthen fordi der har udviklet sig afbetalingsforretninger, der sælger bras på billige, men i virkeligheden uhyre kostbare betingelser. Det, der må være målet, og det, som formentlig er målet med denne lov, er, at lånet, som de unge nødvendigvis må have, fordi de kun i meget få tilfælde er i stand til ved egen hjælp og egen opsparing eller ved andres hjælp at lægge pengene kontant på bordet, ydes af andre og mere velegnede organer end møbelhandleren, som i øjeblikket er den, der finansierer bosætningen her i landet, idet han belåner sine afbetalingskontrakter i bankerne. Det må gøres sådan, synes jeg, at køberne af bosætningsgenstande, de unge, der skal giftes, står fuldkommen frit i deres valg og ikke er nødt til for overhovedet at skaffe sig det nødvendige til at skabe et hjem fortrinsvis at foretrække den dårligst mulige, den mest skrupuløse møbelhandler, som sælger med den ringest mulige udbetaling.

Det er muligt, at det vil skuffe en og anden, at man har udarbejdet dette lovforslag med den særlige klausul, at de unge skal foretage en opsparing for at kunne modtage lån, men den første rate, der betales i afbetalingsforretningen, kræver jo også en opsparing, så der er i og for sig ikke noget nyt i det. Man kan ikke selv i de, jeg havde nær sagt, værste afbetalingsforretninger gå hen og få et møblement udleveret uden i hvert fald en lille udbetaling. Dertil kommer, at fjerner man denne opsparing, d. v. s. det, der svarer til den første udbetaling i afbetalingsforretningen i dag, fra ordningen, så lægger man hele opsparingen til bosætningen hen til tiden efter ægteskabets indgåelse.

Jeg vil gerné her understrege, at man i reglen overser, at det at købe på afbetaling egentlig også betyder indledningen til en opsparing, og i det hele taget betyder det forhold, at man ikke allerede disponerer over de kontante midler, når man skal gifte sig, at man under en eller anden form må foretage en opsparing for at komme i besiddelse af det nødvendige bohøve. Om denne opspa-